

Om Kirkegaardsprotokollering.

Af Lærer Frands Hansen.

Med al Respekt for, hvad der kan gøres for Kirkegaardens Ydre i Henseende til kunstnerisk Anlæg, skønnere Beplantning og mere smagfulde Monumenter o. l., maa dog *Orden* og *Gravfred* sikkert komme i første Række som det fundamentale, der baade *kan* og *bør* naas. Det er sikkert ogsaa Erkendelsen heraf, der har foranlediget, at § 22 i den ny Kirkegaardslov har faaet en saa fast Form, som Tilfældet er, saaledes at man ikke kommer uden om, at der forlanges ført en til dens Formaal særlig indrettet Kirkegaardsprotokol.

I den gamle Synslov var der en lignende Bestemmelse, og et ministerielt Cirkulære af 17. Februar 1880 forlanger ført nøjagtig Bog over samtlige Begravelser paa Kirkegaarden med Angivelse af Stedet ved Pæl eller paa anden Maade — hermed hentydes formentlig til Kort. Bogen skal Præsterne jævnlig sammenholde med Gravene paa Kirkegaardene. Provsterne kan give Paalæg herom. Skønt der altsaa fra tidligere Tid har været paabudt en vis Bogføring af Begravelserne, har denne dog været saare mangelfuld og som oftest indskrænket sig til en løselig Notering af Navn, Aar og Dag uden nærmere Angivelse af Stedet, og kun i en almindelig afstreget Bog.

Den ny Lovs Mening er, at der foretages en *ensartet, fyldestgørende og praktisk* Registrering af Gravene, saaledes at der derved opnaas fuld Rede paa ikke alene, hvem der ejer Gravstederne, de begravede Personers Navne, Alder, forskellige Data o. s. v., men denne Registrering skal ogsaa kunne give en klar Oversigt over, *hvor* i Gravstedet, der er begravet, og *hvilke Pladser*, der er *ledige*, hvad der er af overordentlig Betydning for Gravfredens Bevarelse og for den økonomiske Udnyttelse af Kirkegaardsarealet. Som uundværlige Hjælpemidler til Opnaelse af denne Orden nævner Loven: *Kort* over Kirkegaarden, d. v. s. en Plan, hvorpaa Kirkegaardens Inddeling med Gange, Gravrækker, Gravsteder og disses enkelte Grave findes indmaalt og nummereret — og *Protokol*, der er indrettet efter sit Formaal, og endelig siger Loven, at det gælder *enhver* Kirkegaard, ogsaa de ældre.

Med Hensyn til en nærmere Anvisning paa Fremgangsmaaden ved Protokolleringen af Gravene paa en Kirkegaard, lader det sig ikke gøre her at give en Forklaring, som kan passe for alle de forskellige Forhold, der vil kunne forekomme, men to Ting er af særlig Betydning:

1. Kort og Protokol maa absolut *svare til hinanden*, Kort uden Protokol eller omvendt er uden reel Værdi.
2. For *de gamle Kirkegaards* Vedkommende bør den første Protokolindførelse straks omfatte *alle* Kirkegaardens Grave med Oplysninger om disse, saa vidt muligt 20 til 30 Aar tilbage i Tiden.

Ved Hjælp af Graverens Hukommelse, maaske suppleret med de Oplysninger, han eventuelt er i Besiddelse af, og som han alene kan finde ud af, lader det sig gøre gennemgaaende at faa godt Rede paa de nødvendige Oplysninger til Indførelse i Kirkegaardsprotokollen, hvorved denne bliver en uvurderlig Støtte og Vejledning for dem, der fremtidig skal have med Kirkegaarden at gøre.

Paa Grund af sin Værdi burde Kirkegaardsprotokollen af Hensyn til Ildsvaade føres i 2 Eksemplarer, ligesom Tilfældet er med Ministerialbogen.